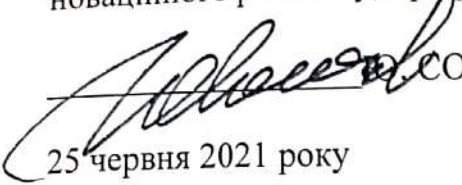

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

В. СОКОЛОВСЬКИЙ
25 червня 2021 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, професор

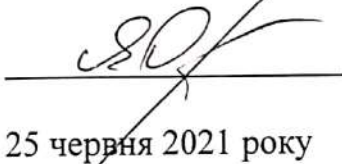

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ Робота в оперній студії ”**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін для отримання додаткової кваліфікації (ВК2.3.2)
Загальний обсяг	3 кредитів ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1,2), екзамен (3)
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Робота в оперній студії» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

МИКИТКА Тарас Остапович – народний артист України, професор кафедри
хорового та оперно-симфонічного диригування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

“_21_” _____ червня _____ 2021 р., протокол № _12_.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих оперних диригентів.

Основним завданням дисципліни є підготовка висококваліфікованих диригентів музичних театрів, що володіють комплексом відповідних знань і навичок необхідних для успішної роботи в театрах опери та балету.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Робота в оперній студії» студент повинен знати:

- особливості та специфіку оперного мистецтва;
- основні закономірності штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення і принцип підходу до вивчення оперних партій;
- особливості використання засобів музичної виразності на різних етапах розвитку світової і національної музичної культури, які дають можливість зрозуміти творчий задум композитора і з допомогою вокально-сценічних засобів розкрити образний зміст і твору в цілому;
- сучасні досягнення в галузі вокального виконавства, педагогіки та музичної творчості;
- виконавський репертуар та спеціальну літературу;
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати творчі інтерпретаційні проблеми виконання.

В результаті навчання випускник повинен вміти:

- розуміти зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію, виконати його у відповідності до авторського задуму;
- володіти засобами виконавської виразності та сценічною майстерністю;
- орієнтуватися в різноманітних музичних стилях і жанрах;
- вивчати кращі традиції виконавських шкіл;

В результаті навчання випускник повинен мати навички:

- самостійної роботи;
- читання з листа;
- оволодіння різноманітними засобами диригентської техніки.

У зв'язку з цими завданнями викладання дисципліни оперний клас повинно мати педагогічну і виконавську спрямованість.

Основними завданнями під час практичної роботи студента над будь-яким оперним уривком є:

- виховання ансамблевої майстерності, відпрацювання вмінь виконання кожної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням

динаміки звучання кожної вокальної партії в загальній звучності цілого ансамблю;

- розвиток єдиного ансамблевого інтонування;
- досягнення природності та свободи звучання, легкості і рухливості голосу, якості дикції, володіння різною динамікою і філіруванням звуку у співі.
- удосконалення ансамблевої штрихової майстерності в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

Пристаюючи до вивчення того чи іншого уривку, молоді виконавці повинні мати уяву про стиль композитора, а також особливості гармонічного розвитку та голосоведіння загального художнього розвитку виконуваної музичної тканини, постійно розвивати вміння слухати під час виконання себе і своїх партнерів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

PH 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесі.
PH 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
PH 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
PH 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
PH 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
PH 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
PH 8	Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
PH 10	Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)				
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	Семестри				
							Всього	у тому числі:			1	2	3	4	
		лекції	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі							
		15/4	15/2	15/4		15/2									
ВК2.3.2	Робота і оперній студії	3	1,2		3	90	45/18			45/18	45/72	1/6	1/6	1/6	

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин				
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота
				Всього	у тому числі:		
			лекційні	індивідуальні	практичні		
I		2	60	30/6		30/6	30/54
	1	1	30	15/3		15/3	15/27

	2	1	30	15/3			15/3	15/27
II		1	30	15/3			15/3	15/27
	3	1	30	15/3			15/3	15/27
Всього		3	90	45/9			45/9	45/81

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

	Модуль 1. Оперно-симфонічне диригування	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/заочна)	Само-стійна робота(заочна)
	Змістовий модуль 1. Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	2 семестр		
	Модуль 2. Оперно-симфонічне диригування		
	Змістовий модуль 1 Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	3 семестр		
	Модуль 3. Оперно-симфонічне диригування		
	Змістовий модуль 1 Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	Всього за лекційний курс	45/9	36

Самостійна робота
(денна, заочна)

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Поточний контроль	2
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	6
	Підсумковий контроль (залік)	2
	Всього годин	15
	<i>2 семестр</i>	
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	4
	Поточний контроль	3
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Підсумковий контроль (залік)	3
	Всього годин	15
	<i>3 семестр</i>	
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Поточний контроль	2
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	6
	Підсумковий контроль (екзамен)	2
	Всього годин	15
	Всього за самостійну роботу	45

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Робота в оперній студії»

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

/ A / «відмінно» (90 – 100) / (45-50)

Дуже високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля, стабільність виконання.

Високий ступінь технічної майстерності.

Досконале виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Висока працездатність.

/ B / «дуже добре (82 – 89) / (41-44)

Високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля, стабільність виконання.

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Добра працездатність.

/ C/ „добре” (74 – 81) / (37-40)

Достатньо високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Середній ступінь обдарованості. Добрий рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, часткова стабільність виконання.

Середній рівень володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю..

Добре виконання програми: середній рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Середня працездатність.

/ D/ „задовільно” (64 – 73) / (32-36)

Посередній ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Задовільний ступінь обдарованості. Задовільний рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, задовільна стабільність виконання.

Задовільне володіння технічними ресурсами.

Задовільне виконання програми: задовільний рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Задовільна працездатність.

E/ „достатньо”, (60 – 63) / (30-31)

Низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Задовільний ступінь обдарованості. Задовільний рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, задовільна стабільність виконання.

Мінімально задовільне володіння технічними ресурсами.

Задовільне виконання програми: задовільний рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Низька працездатність.

/ FX/ „незадовільно” (35 – 59) / (18-29)

Дуже низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Низький ступінь обдарованості. Відсутність деяких з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, недостатня стабільність виконання.

Недостатнє володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту.

Низька працездатність.

/ F/ „незадовільно”, (0 – 34) / (0-17)

Відсутність диригентсько-виконавських можливостей.

Низький ступінь обдарованості. Відсутність основних з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, недостатня стабільність виконання.

Недостатнє володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту.

Надзвичайно низька працездатність.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	

18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асафьев Б. Об опере. Избранные статьи. – Л.: Музыка, 1976.
2. Балага И., Гал.Ш. Путеводитель по операм. – Тт. I-II, Будапешт, 1965.
3. Брянцева В. Французская комическая опера XVIII века. Пути становления и развития жанра. – М.: Музыка, 1985.
4. Гозенпуд А. Оперный словарь. – М.-Л., 1965.
5. Горович Б. Оперный театр. Перевод с польского. М.Малькова. – Л.: Музыка, 1984.
6. Данько Л. Комическая опера в XX веке. Л.: Советский композитор, 1986.
7. Ливанова Т. Реформа Глюка и французский оперный театр./Классическое искусство Запада. – М., 1961.
8. Оперные либретто. Т. II. сост. М.Сабина и Г.Цыпин. – М., 1972.
9. Пазовский А. Дирижёр и певец. – Муз.из., М., 1959.
10. 100 опер История создания. Сюжет. Музыка. Сост. М.Друскин. – Л., 1976.
11. Протопопов В., Туманина Н. Оперное творчество П.Чайковского. – М., 1957.
12. Станішевський Ю. Обрії музичного театру. – К., 1968.

13. Станиславский К. Собрание сочинений в восьми томах, т.2, часть 1. Работа над собой в творческом процессе переживания. Дневник учебника. – М.: Госиздат искусство, 1954.
14. Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 2019.
- Ярослав Олексів // Музичні ілюстрації до драматичної поеми Олександра Олеся «Ніч на полонині» у перекладі для симфонічного оркестру/Редактори-упорядники: Ярослав Олексів, Галина Олексів, // Львів: ТЕРУС, 2019. – 124 с. ноти.;
- Н. Паганіні «Вічний рух» (**C-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 56 с. Партитура+партії;
- Н. Паганіні «Вічний рух» (**A-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 52 с. Партитура+партії;
- Анонім польський «Symphonia de Nativitate». Транскрипція для камерного оркестру та подвійної групи дерев'яних духових інструментів Ярослава Олексіва: : нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 32 с. партитура+партії;
- William Kroll «Banjo and Fiddle». У перекладі для скрипки з камерним оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 20 с. партитура+партії;

Рекомендована література.

БАЗОВА

Орієнтовний програмний репертуар
дисципліни «Робота в оперній студії»

С.Гулак-Артемівський. "Запорожець за Дунаєм"
М.Лисенко "Наталка Полтавка"
М.Лисенко. "Ноктюрн"
А.Вахнянин. "Купало"
Д.Січинський. "Роксоляна"
Дж.Верді. "Травіата"
Д.Росіні. "Севільський цирульник"
Ж.Бізе. "Шукачі перлів"
С.Рахманінов "Алеко"

В.А.Моцарт «Дон Жуан»
В.А.Моцарт «Весілля Фігаро»
Дж.Б.Перголезі «Служниця пані»